

N:o 46.

Ank. till Riksd. kansli den 18 april 1902, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af förra profossbostället $\frac{1}{2}$ mantal Gånsta n:o 8 i Upsala län.

(I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 21 februari innevarande år har Kongl. Maj:t uti en till Riksdagen samma dag aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlemnad proposition (n:o 52) föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att, sedan saluvärdering å förra profossbostället $\frac{1}{2}$ mantal Gånsta n:o 8 i Vårfrukyrka socken och Åsunda härad af Upsala län i författningsenlig ordning egt rum, detta hemman finge under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 omförmälda vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1904;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Departementschefen har i detta ärende till statsrådsprotokollet anført följande.

Förra fältväbelsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Gånsta n:o 7 och förra profossbostället $\frac{1}{2}$ mantal Gånsta n:o 8, båda belägna i Vårfrukyrka socken och Åsunda härad af Upsala län, vore för statsverkets räkning utarrenderade, förstnämnda hemman genom domänstyrelsens kontrakt den 26 augusti 1885 på aderton års tid från den 14 mars 1886 mot ett årligt arrende af 360 kronor och sistnämnda hemman genom samma styrelsens kontrakt den 19 januari 1883 på tjugu års tid från den 14 mars 1884 mot ett årligt arrende af 600 kronor. Domänstyrelsen hade i skrifvelse den 27 nästlidne januari gjort framställning i fråga om dessa hemmans disposition vid löpande arrendeperioders utgång den 14 mars 1904 och dervid öfverlemnadt instrument, upprättade vid under nästlidna år verkställd arrende- och saluvärdering af hemmanet Gånsta n:o 7 samt under samma år verkställd arrendeuppskattning af Gånsta n:o 8 jemte en af förste landtmätaren F. W. Mossberg år 1900 upprättad karta öfver alla egorna till nämnda hemman äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af dessa handlingar inhemtades:

att hemmanen vore belägna på ett afstånd af 0,4 mil från Enköping med egorna till hvartdera hemmanet fördelade i tre skiften;

att hemmanen omfattade, Gånsta n:o 7, en ytvidd af 27 hektar 98,4 ar tomt, åker och odlad äng, 24,6 ar naturlig äng, 20 hektar 34,3 ar afrösningsjord och 7,46 ar impediment eller sammanlagdt 48 hektar 64,76 ar samt Gånsta n:o 8 en areal af 23 hektar 59 ar tomt, åker och odlad äng, 70,8 ar naturlig äng, 31 hektar 4,3 ar afrösningsjord och 2,31 ar impediment eller tillsammans 55 hektar 36,41 ar;

att å hemmanen ej finnes torp eller lägenheter;

att hemmanens skogsafkastning icke motsvarade husbehofvet;

att hemmanen vore taxeringsvärderade, Gånsta n:o 7 till 12,100 kronor och Gånsta n:o 8 till 12,200 kronor samt beräknats ega ett arrendevärde, förstnämnda hemman af 440 kronor och sistnämnda hemman af 470 kronor, hvarjemte Gånsta n:o 7 blifvit åsatt ett saluvärde af 12,000 kronor;

att hemmanet Gånsta n:o 7 vore försedt med följande byggnader: boningshus, stall med ladugård och redskapslider i en byggnad, källare, svin-, får- och hemlighus, de tre sistnämnda i en och samma byggnad, loge samt två bodbyggnader, hvilka byggnader af uppskattningsmännen

befunnits vara tillräckliga för hemmanets behof, boningshuset, stall med ladugård, redskapslider och logen i godt skick, de öfriga byggnaderna gamla men ordentligt underhållna; samt

att åbyggnaderna å hemmanet Gånsta n:o 8 bestode af boningshus, källare, spanmålsbod och visthus i en byggnad, får- svin- och hemlighus samt agnbod i en byggnad, stall, ladugård, loge och redskapslider, till större delen gamla och små men ordentligt underhållna.

I fråga om framtida dispositionen af hemmanet Gånsta n:o 7 hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet i skrifvelse till domänstyrelsen dels meddelat, att vederbörande domänintendent upplyst, att ej några af honom kända omständigheter påkallade bibehållande åt kronan af detta hemman, dels ock hemställt, att hemmanet måtte försälas, såvida ej domänstyrelsen, i enlighet med den åsigt, som vid bestämmandet af den nu löpande arrendeperioden för hemmanet till 18 år, syntes hafva hos styrelsen gjort sig gällande, funne Gånsta n:o 7 böra sammanslös med Gånsta n:o 8 och upplåtas under gemensamt arrende med sistnämnda hemman.

För egen del hade domänstyrelsen anfört, att styrelsen ansåge en sammanslagning af dessa båda hemman under gemensamt arrende icke böra ske, enär statsverket derigenom finge vidkännas dryga utgifter för om- och tillbyggnader, hvilka kostnader icke komme att stå i skäligt förhållande till de inkomster, som af hemmanen komme att inflyta i form af högre arrendeafgifter; att hvarken ur skogsväsendets synpunkt eller, så vidt för styrelsen känt vore, af annan anledning skäl förefunnes att bibehålla Gånsta n:o 7 i statsverkets ego efter löpande arrendeperiods slut, hvadan styrelsen anhölle om Kongl. Maj:ts bemyndigande att till försäljning utbjuda sistnämnda hemman; samt att skäl ej heller förefunnes att för något skogsväsendets ändamål i kronans ego bibehålla hemmanet Gånsta n:o 8; och hade styrelsen af denna anledning och då en fortfarande utarrendering af sistnämnda hemman skulle bereda statsverket utgifter, som icke komme att stå i skäligt förhållande till de arrendeinkomster, som under en kommande arrendeperiod deraf kunde betingas, enär, enligt hvad domänintendenten muntligen upplyst, under sagda period tvingande behof förefunnes att nybygga icke allenast boningshus, utan äfven en del uthus, hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen göra framställning om detta hemmans försäljning.

På grund af hvad i ärendet förekommit, hemställer utskottet,
att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 april 1902.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
